

Fotboll är också politik

15 juni: Marocko - Iran

Marocko:

Lejonen från Atlasbergen har tagit sig till slutspel för första gången på tjugo år, men laget är knappast några nykomlingar i VM-sammanhang. I Mexiko 1986 blev man första afrikanska lag att sig vidare till åttondelsfinal, och därtill är de gamla mästare i afrikanska mästerskapen. Senast man deltog var 1998 i Frankrike då stjärnorna Chippo och Hadji var minuter från att ta laget vidare. Årets upplaga består av en mängd talangfulla spelare som vuxit upp utomlands och Fouzi Lekjaa, före detta finansminister och ordförande för det marockanska fotbollsforbundet, tycks ha inbringat en renässans för den inhemska fotbollen. Landslaget har inte förlorat på över ett år och har både ett starkt försvar styrt av Juventusbacken Benatia och en vass offensiv ledd av Ajax tekniske Hakim Ziyech. Utöver allt detta, för dem som uppskattar sådant, har man även VM:s kanske vackraste tränare, den franske hunken Hervé Renard. De marockanska fansen bör dock se upp om inte slutspelet går deras väg – press- och uttrycksfriheten i landet är mycket begränsad, och fängelsestraff delas inte sällan ut till regimkritiker.

Folkmassor som hejar på sitt landslag blir säkert en vanlig syn i sommar, men det är tyvärr ett undantag från regeln – otillåtna folksamlingar brukar inte tolereras i kung Mohammeds rike, och demonstranter slogs tidigare i år ner med polisvåld då över 150 skadades. Nä, Marocko är starkare på fotbollsplanen än inom mänskliga rättigheter – landet placerar sig i bottenskiktet av alla deltagande länderna vad gäller jämställdhet, föreningsrätt och klimat för liberal demokrati. Precis som i gårdagens premiärmatch är dock konkurrensen svag i denna match. Heja Marocko!

Iran:

I sina VM-kvalgrupper har Iran varit dominant i årtionden. Men trots att man lyckats kvalificera sig 5 gånger tycks det där lilla extra som krävs för en åttondelsfinal saknats – bara en gång har man åkt hem med tre poäng. Det var 20 år sen nu, i en geopolitisk spänd match mot USA där Mehdi Mahdavia sänkte jänkarna i slutminuterna. Iran blev det andra laget som kvalificerade sig till slutspelet i Ryssland och vann sin kvalgrupp överlägset, men slutspelen blir nog inte lika mycket av ett ärevarv. I gruppen ställs man möt europeiska giganter som Portugal och Spanien, och det är laget har mycket att bevisa innan man når en åttondelsfinal. Några av lagets fans får säkert chansen att se dem för första gången – hälften av alla iranier får nämligen inte gå på deras matcher hemma, då manliga fotbollsmatcher är förbjudna för kvinnor. Förra året nekades kvinnor som köpt biljetter till kvalmatchen Iran-Syrien inträde i Teheran, medan de kvinnor som bar syriska flaggor släpptes in. Segregerad kultur och sport är tyvärr en av de mildare formerna av civilsamhällesförtryck i landet, där många invånare dagligen får utstå övergrepp. Att stå upp för civilrätt kan vara dödligt – Iran är ett av de länder där flest avrättningar genomförs årligen, och Amnesty uppskattar att den hemliga siffran är i hundratalen.

Öppningsmatchen mot Marocko är det här lagets bästa chans, även om det ser jämnt ut – både vad gäller mänskliga rättigheter och på planen. Som tur är kommer ingen dömas till något värre än röda kort under dessa 90 minuter. Matchen sänds på: **SVT 1 och P4 Radiosporten kl 17:00.**

Marocko

Huvudstad: Rabat

Befolkning: 35 280 000

SILC SCORE: 7,1*

Iran

Huvudstad: Teheran

Befolkning: 80 280 000

SILC SCORE: 5,3*

*SILC SCORE är en ranking skapad av en sammanvägning av ländernas FIFA-ranking (hur bra de anses vara på fotboll) och olika mått på demokratisk utveckling så som civilsamhälle, jämställdhet, fria val och rättsstat. Positiv tendens premieras. SILC SCORE ger vägledning till vilka du bör hålla på i fotbolls-VM med rent samvete framför TV:n. Hög SILC SCORE= nederlagstippat lag med positiv demokratisk utveckling.